

▶ **AUGUST 2014**

▶ **Návšteva pápeža Františka v Južnej Kórei a kresťanstvo v Ázii**

▶ **Diplomacia a napínanie svalov v Juhočínskom mori**

▶ **Xi ponúkol Mongolsku jazdu na čínskom „vlakú rozvoja“**

▶ **Himalájska diplomacia indického premiéra Modiho**

▶ **Japonské sankcie a odpoveď Moskvy**

▶ **Strategický dialóg Spojené štáty-India**

▶ **Prayuth Chan-ocha novým thajským premiérom**

▶ **Japonský premiér Shinzo Abe na turné po Latinskej Amerike**

▶ **Flash News**

▶ **Čo pozeráme**
Portraits of diversity

Zdroj: bbc.co.uk

ÁZIJSKÝ NEWSLETTER

Zdroj: scmp.com

Návšteva pápeža Františka v Južnej Kórei a kresťanstvo v Ázii

Františkova päťdňová návšteva Južnej Kórey vyvolala veľký záujem médií. Išlo o prvú pápežskú návštevu tejto krajiny od roku 1989. František si navyše od nástupu na pápežský stolec získal povest postavu, ktorá sa nebojí využiť diplomatické nástroje. Pápež celebraval omšu na námestí Gwanghwamun v Soule za účasti vyše 800 tisíc ľudí. František vyzval na mier na Kórejskom polostrove a vyhnutiu sa „vzájomnému obviňovaniu, bezvýslednej kritike a demonštráciám sily“. Severná Kórea privítala pápeža skúškami rakiet stredného doletu. Južná Kórea má jednu z najdynamickejších kresťanských komunít na svete. Ku kresťanstvu sa hlási 29 % obyvateľov, čím predstavujú najväčšiu náboženskú komunitu v krajine. Katolíci pritom tvoria 11 % obyvateľstva, no ich počet rastie.

Pápež využil svoju cestu do Ázie aj na výzvu voči režimom, ktorým je kresťanstvo trňom v oku. Ide najmä o autoritatívne režimy v Číne, Vietname a Severnej Kórei. František vyzval na otvorenie dialógu s krajinami, s ktorými Svätá stolica neudržiava diplomatické vzťahy a ubezpečil, že kresťania sa nesnažia odstrániť miestnu identitu. Ťažkosti otvorenia dialógu ilustruje prípad Číny. V Číne žije možno až 70 miliónov kresťanov, z toho asi 12 miliónov sú katolíci. Peking oficiálne uznáva len tzv. Vlastenecké združenie čínskych katolíkov, kde kontroluje menovanie biskupov. Mimo tejto povolenej cirkvi existujú i tajné kresťanské združenia. Peking voči týmto tvrdo zasahuje, mimo iného i častou demoláciou kostolov. V auguste sa objavili v štátnych médiách správy, že Čína vytvorí svoju vlastnú formu kresťanského učenia, ktoré bude kompatibilné s čínskou kultúrou a špecifickými podmienkami. Zaujímavým momentom cesty pápeža do Kórey bol fakt, že dostal povolenia na prelet ponad čínske územie, na rozdiel od Jána Pavla II. František počas preletu poslal čínskemu prezidentovi pozdrav.

Zdroj: ibitimes.com

Diplomacia a napínanie svalov v Juhočínskom mori

Mjanmarský Naypyidaw hostil sériu stretnutí krajín ASEANu a partnerských krajín. Ako tradične počas posledných rokov bola jednou z tém situácia v Juhočínskom mori. Spojené štáty s Filipínami prišli s návrhom trojbodového plánu, ktorý volal po moratóriu na kroky ohrozujúce status quo, urýchlenie prijatia záväzných pravidiel správania sa v Juhočínskom mori a vyriešení teritoriálnych sporov cez medzinárodnú arbitráž na základe medzinárodného práva. Peking neprekvapivo tento návrh odmietol s tým, že je nekonštruktívny. Podľa Pekingu by mali teritoriálne spory riešiť len tie krajiny, ktorých sa to priamo týka a zasahovanie Spojených štátov je nežiaduce. Čína tiež odmietla americkú kritiku za stavbu majákov na Paracelských ostrovoch. Podľa Číny používajú Spojené štáty dvojaký meter a podporujú svojich spojencov proti Číne. V záverečnom spoločnom komuniké po summite ASEANu bolo vyjadrené znepokojenie nad stupňujúcim sa napätím v otázke teritoriálnych sporov. Všeobecné vyjadrenie však nespomínalo žiadne konkrétne krajiny. Už opakovane sa tak potvrdilo, že na tomto fóre príde k vyriešeniu sporov v Juhočínskom mori len veľmi ťažko.

Možno najväčším, i keď nepriamym úspechom summitu boli stretnutia a rokovania japonského ministra zahraničných vecí Fumio Kishida s jeho čínskym, severokórejským a juhokórejským náprotivkom. Do problematických vzťahov týchto krajín prináša každý krok diplomacie a dialógu trochu pozitívnej perspektívy. Naopak, potvrdzujúc vyostrenú situáciu v Juhočínskom mori prišlo 19. augusta k incidentu, pri ktorom sa podľa Pentagonu čínska stíhačka nebezpečne priblížila k americkému hliadkujúcemu lietadlu asi 200 km od čínskeho ostrova Hainan. Čínska strana kritiku odmietla a poukázala na to, že pravidelné americké hliadky, nie správanie čínskej armády, ohrozujú bezpečnosť v oblasti.

Zdroj: rappler.com

- Flash news**
- Medzinárodný tribunál v Kambodži odsúdil dvoch bývalých vysokých predstaviteľov režimu Červených Khmérov na doživotie za zločiny proti ľudskosti. Obaja odsúdení ešte čelia v osobitnom súdnom procese obvineniam z genocídy. Brutálny režim Červených Khmérov mal v rokoch 1975-1979 na svedomí smrť až okolo dvoch miliónov Kambodžanov, čo predstavovalo približne štvrtinu populácie krajiny. Väčšina jeho predstaviteľov na čele s lídrom Pol Potom sa vyhla trestu.
  - Japonsko poskytne Vietnamu šesť lodí a ďalšie bezpečnostné zariadenie ako pomoc a podporu pre zlepšenie „presadzovania námorného práva v oblasti. Dohoda je súčasťou spoločného prehlásenia podpísaného japonským ministrom zahraničia Fumio Kishidom a jeho náprotivkom Pham Binh Minhom v Hanoji.
  - Posledným júlovým dňom vypršal termín, dokedy mali členské krajiny WTO podpísať prvý globálny liberalizačný balíček v histórii tejto organizácie, ktorý sa podarilo vyjednať v decembri minulého roka. Dohoda neuspela kvôli blokovaní Indie, ktorá nesúhlasila so záväzkami v otázke subvencovania cien potravín.

Xi ponúkol Mongolsku jazdu na čínskom „vlakú rozvoja“

Čínsky prezident Xi Jinping zavítal 21-22. augusta do Mongolska. Návštevou na tak vysokej úrovni poctil Peking svojho severného suseda naposledy v roku 2003. Krajiny plánujú do roku 2020 takmer zdvojnásobiť vzájomný obchod na 10 miliárd dolárov. V súčasnosti je hlavnou položkou obchodnej výmeny mongolské uhlie a meď. Predovšetkým vďaka bohatým ložiskám nerastných surovín sa Mongolsku darí držať ekonomický rast nad 10 percent.

Xi sa v Mongolsku snažil predat čínsku zahraničnú politiku založenú na podpore spoločného rozvoja. Perspektívne sa ukazuje najmä úloha Mongolska v čínskom projekte „novej hodvábnej cesty“, ktorá má vytvoriť ekonomický pás spolupráce siahajúci od Číny do Európy. Ďalším ekonomickým nástrojom čínskej regionálnej politiky bude Ázijská infraštruktúrna investičná banka. Peking taktiež ponúkol vnútrozemskému Mongolsku prístup k čínskym prístavam cez čínsku železničnú sieť, vďaka čomu sa Mongolsku otvoria lepšie možnosti exportu.

Zdroj: asia.nikkei.com

Himalájska diplomacia indického premiéra Modiho

Už rozhodnutie premiéra Modiho navštíviť v júli ako prvú zahraničnú destináciu Bhután naznačilo smerovanie indickej diplomacie. Význam himalájskeho vektora zahraničnej politiky Indie potvrdila i augustová cesta do Nepálu. Dillí chce posilniť vplyv vo svojom bezprostrednom susedstve, kde v poslednej dekáde rástol vplyv Číny, zatiaľ čo India ho vo veľkej miere ignorovala. Bhután i Nepál majú značný hydroenergetický potenciál, o ktorý má India eminentný záujem. Práve spolupráca v tejto oblasti ponúka široké možnosti ďalšej spolupráce. Nepál a Indiu spája kultúra i náboženstvo. Modi Nepálu ponúkol úvery vo výške 1 miliardy dolárov na rozvoj infraštruktúry. V prejave pred nepálskym parlamentom indický premiér Modi tiež akcentoval význam procesu tvorby novej nepálskej ústavy. Uistil však, že India nebude Nepálu nič diktovať. Reagoval tak na rozšírené obavy z prílišného vplyvu Indie v krajine.

Zdroj: indianexpress.com

Japonské sankcie a odpoveď Moskvy

Na prelome júla a augusta Japonsko oznámilo navýšenie sankcií voči Rusku. Japonské banky majú zmraziť účty 40 jednotlivcom a dvom spoločnostiam „prispievajúcim k destabilizácii situácie na Ukrajine“. Od marca, kedy Tokio na Moskvu uvalilo prvý balík sankcií kvôli ruskej anexii Krymu, už ide o ich druhé navýšenie. Japonsko tiež v súlade s politikou EBOR zmrazilo prostriedky na nové projekty v Rusku. Uloženie sankcií sleduje akcie Ruska na Ukrajine, vrátane podpory separatistov obviňovaných zo zostrelenia malajzijského letu MH17 17. júla. Tokio sa v línii zahraničnej politiky voči Moskve pripojilo k Európe a Spojeným štátom. Rusko ako odpoveď v predposledný augustový týždeň zakázalo niekoľkým japonským občanom vstup do krajiny. Za odvetné opatrenie je možné považovať aj vojenské cvičenie ruských jednotiek na sporných Kurilských ostrovoch, spravovaných Ruskom, ktoré si však nárokuje aj Japonsko. Vzájomná výmena sankcií medzi oboma krajinami by mohla ohroziť návštevu ruského prezidenta Putina na jeseň tohto roku, o ktorej sa však zatiaľ skôr hovorí len v nejasných kontúrach.

.....

► Peking odobril uplatnenie všeobecného volebného práva pri voľbe šéfa exekutívy Hongkongu v roku 2017. O post sa však budú môcť uchádzať len dvaja alebo traja kandidáti vybraní úzkym nominačným výborom, s prevahou pro-pekinských síl. Demokratickí aktivisti, ktorí v Hongkongu vedú kampaň za „skutočnú demokraciu“, rozhodnutie odsúdili a prisľúbili ďalšie protesty. V neďalekom Macao, ktoré má rovnaký štatút ako Hongkong, bol 31. augusta znovuzvolený za šéfa exekutívy Fernando Chui ako jediný kandidát 400-členným kolégiom.

► Pokračujúce zblížovanie Hanoja a Washingtonu potvrdila návšteva amerického náčelníka generálneho štábu generála Martina Dempseyho vo Vietname. Tmelom dnešných vzťahov sú najmä zdieľané obavy z Číny. Vo Washingtone sa už vedú intenzívne debaty, či by sa napriek nedostatkom v dodržiavaní ľudských práv nemalo zrušiť zbrojné embargo voči Vietnamu.

► Indonézske ústavné súd 21. augusta zamietol sťažnosť Prabowo Subianta voči výsledkom prezidentských volieb z predchádzajúceho mesiaca, v ktorých bol porazený Joko „Jokowi“ Widodom. Ten tak už s istotou zasadne v októbri do úradu. Po oznámení verdiktu prišlo pred budovou súdu k stretom niektorých z tisícov priaznivcov neúspešného prezidentského kandidáta a polície.

► Čínsky prezident Xi Jinping oznámil plány vytvoriť nové médiá a adaptovať sa na rýchlo napredujúce mediálne prostredie. Peking si tým chce udržať pevnú ruku nad médiami v krajine. Tomu nasvedčuje i zásah voči chatovým aplikáciám ako je WeChat, ktorého účelom je zabrániť „šíreniu nepravdivých správ“. Na konci augusta si na WeChate založila účet i Komunistická strana.

► V čínskom Xinjiangu popravili osem odsúdencov napojených na teroristický útok z námestia Tiananmen z októbra minulého roka a ďalšie zločiny. Severozápadná čínska provincia Xinjiang sa stáva pre lídrov v pekingskom Zhongnanhai stále väčším problémom. Receptom Pekingu voči odporu z radov moslimských Ujgurov sú tvrdé protiopatrenia a reštriktívna politika.

V sérii krátkych videí poskytuje režisér Kannan Arunasalam portréty osobností, ktoré sa v Mjanmarsku snažia prekonať náboženské rozdiely. Nábožensky inšpirované násilie je v posledných rokoch v krajine na vzostupe. Terčom sa pritom stáva najmä moslimská menšina Rohingya.

Strategický dialóg Spojené štáty-India

Spojené štáty a India sa 31. júla zišli na piatom výročnom zasadnutí Strategického dialógu. Dialóg bol prvou významnou príležitosťou pre stretnutie oboch krajín na vysokej diplomatickej úrovni od nástupu premiéra Narendra Modiho a jeho Indickej ľudovej strany (BJP) k moci. Delegáciu Indie viedla ministerka pre vonkajšie záležitosti Sushma Swaraj. Rozhovor medzi oboma stranami pokrýval otázky vzájomných ekonomických väzieb Spojených štátov a Indie, regionálne otázky vrátane spoločnej koordinácie a kooperácie vo veci boja proti terorizmu a v ďalších aktuálnych regionálnych bezpečnostných výzvach. Americkú delegáciu na summite v Dillí viedol minister zahraničných vecí John Kerry. Summit mal zdôrazniť strategický význam vzťahov medzi Spojenými štátmi a Indiou, odkryl však aj určitú úroveň nezhôd medzi oboma partnermi, najmä v súvislosti s navrhovanou dohodou Svetovej obchodnej organizácie (WTO), ktorá stroškotale práve na postoji Indie. Modi by mal Spojené štáty navštíviť neskôr v tomto roku.

Zdroj: thecalibre.com

Prayuth Chan-ocha novým thajským premiérom

Bhumibol Adulyadej, kráľ Thajska, oficiálne potvrdil šéfa armády a vodcu vládneho puču generála Prayuth Chan-ochu na poste premiéra. Stalo sa tak tri mesiace potom, ako junta v máji prevzala kontrolu nad Thajskom po nekrvavom prevrate. Chan-ocha je za posledných 60 rokov prvým, kto prevrat viedol, aby sa následne sám stal predsedom vlády. Kráľ Chan-ochovi súhlas udelil po jeho zvolení do funkcie Národným zhromaždením týždeň predtým. V zhromaždení má väčšinu armáda a rozhodnutie o zvolení Chan-ochu bolo jednomyselné. S kráľovým súhlasom Chan-ocha, ktorý by mal ako veliteľ ozbrojených síl odstúpiť budúci mesiac, oznámil 31. augusta zloženie nového vládneho kabinetu. Ten bude vládnuť až do volieb v roku 2015. Nový thajský premiér za svoj hlavný cieľ označil prípravu krajiny na hlboké vnútroštátne reformy a budovanie národnej prosperity. Odporcovia junty Chan-ochovo menovanie odsúdili.

Zdroj: wikipedia.org

Japonský premiér Shinzo Abe na turné po Latinskej Amerike

Shinzo Abe absolvoval štátnu cestu po Latinskej Amerike a Karibiku. Začal v Mexiku 25. júla, následne navštívil Trinidad a Tobago, Kolumbiu, Čile a skončil v Brazílii. Domov sa vrátil po desiatich dňoch. Cesta so sebou priniesla aj svoje prvé plody v podobe dohôd z oblasti energetiky a infraštruktúrnych projektov v Mexiku, obdobných dohôd so spoločnosťami v Trinidade a Tobagu, a ďalších dôležitých dohôd v Čile a Kolumbii. V Kolumbii tiež Abe podpísal dohodu s prezidentom Juan Manuel Santosom, ktorá by mala urýchliť rokovania na ceste k zmluve o voľnom obchode medzi dvoma krajinami. Japonsko by tak malo zmluvy o voľnom obchode so všetkými štyrmi členmi Pacifickej aliancie (Mexiko, Peru, Čile, Kolumbia). I Latinská Amerika sa podľa mnohých stáva dejiskom súperenia Japonska s Čínou, keďže len nedávno podobné turné absolvoval i čínsky prezident Xi Jinping.

Zdroj: scmp.com